

THE HALACHOT OF TZNIUT

3 - ERVAH, HALACHOT FOR MEN AND OTHER

MITZVOT

מכללה ירושלים

A] ERVAH AND TORAH

1. כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ...

דברים כג:טו

The Torah contains a prohibition on 'showing an ervah' since Divine 'kedusha' is present among us

2. היה מחנך קדוש.... ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך, מלמד שערויות מסלקות את השכינה

ספרי דברים פרשת כי תצא פיסקא רנח

'Arayot' pushes away kedusha

3. חד חסיד שאל לאלה זכור לטוב: ערום מהו שיקרא שמעו? אמר ליה: ולא יראה בך ערות דבר 'ערות דיבור'

תלמוד ירושלמי מסכת תרומות פרק א דף מ טור ד ה"ד

Chazal understand this verse as a Torah prohibition to show a full ervah - i.e. complete nakedness, male or female - in front of a 'dibbur'. This means Torah, berachot, tefillah, learning and Shem Shamayim. It also works in reverse - an issur to express a 'dibbur' in front of an ervah

4. אמר רבי יצחק: טפח באשה ערוה. למאי? אילימא לאסתכולי בה - והא אמר רב ששת: למה מנה הכתוב תכשיטין שבחוץ עם תכשיטין שבפנים - לומר לך: כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאילו מסתכל במקום התורף! אלא: באשתו, ולקריאת שמע. אמר רב חסדא: שוק באשה ערוה, שנאמר (ישעיהו מז:ב) גלי שוק עברי נהרות, וכתוב (ישעיהו מז:ג) תגל ערוותך גם תראה חרפתך. אמר שמואל: קול באשה ערוה, שנאמר (שיר השירים ב:ד) כי קולך ערב ומראיך נאווה. אמר רב ששת: שער באשה ערוה, שנאמר (שיר השירים ד:א) שערך כעדר העזים

ברכות כד.

Chazal added to the Torah level ervah a list of Rabbinic ervot in front of which Torah and tefillah etc are prohibited. These are based on verses in Tanach and include:-

- a Tefach (8-10 cm/ 3¼-4¼ inches) exposed in a place which is normally covered
- any area exposed on the thigh (above the knee)
- the voice of a woman
- the hair of a woman

Note: nothing in this source is teaching how a woman should dress!! This halacha is aimed at men and deals with when they can and can't daven etc. It even applies in the home with one's wife in a place where she has no obligation to cover this 'ervah'

5. ולע"ד נראה ראיה גדולה מהא דהוצרך רב ששת בברכות דף כ"ד להוכיח דשער באשה ערוה מקרא דשערך כעדר העזים שהוא קרא דדברי קבלה ורק מסברא בעלמא שהוא מדמשבח לה קרא בגוה כדפרש"י, ואמאי לא הביא הקרא דזפרע ראש האשה שילפינן מזה דאסור לילך בגילוי הראש, ומצד זה הוא מקום מכוסה שעושה להשער דין ערוה? אלא ודאי שהאיסור לילך מגולה לא היה עושה את השער בדין ערוה, ולכן הוצרך להביא קרא דמשבח לה בגוה שמזה ש"מ

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן מב

6. וכיון שכל הראש הוא מקום המכוסה, יש לאסור ממילא מדן ערוה כמו מקומות המכוסות שבגופה. ואף שאין למילף זה ביחוד מקרא זפרע ראש האשה ידעינן זה ממילא מקרא זה ע"י שידעינן שכל הראש יש להחשיב מקום המכוסה ואסורה מדן ערוה דעלמא כשאר המקומות

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק א סימן נח

Rav Moshe does however refer to an obligation to cover (at least in public) parts of the body which are normally covered, 'because they are erva'. Is he referring to a separate obligation which is independent of the obligations arising out of 'dat moshe' and 'dat yehudit'? If so where would that separate obligation come from? The sefarim on tzniut tend to refer this back to 'lifnei iver' (see below) although it makes sense for this to also be part for the mitzvah deoraita of 'vehaya machanecha kadosh' - to maintain a level of self-dignity at all times

7. א: טפח מגולה באשה, במקום שדרכה לכסותו, אפי' היא אשתו, אסור לקרות ק"ש כנגדה. .... ונראה מדברי הרא"ש דטפח זאשה ערוה, אפי' לאשה אחרת, רק שזענמא יכולה לקרות אע"פ שזאשה ערומה
ב: שער של אשה שדרכה לכסותו, אסור לקרות כנגדו. הגה: אפי' אשתו, אבל בתולות שדרכן לילך פרועות הראש, מותר.
גה: וה"ה השערות של נשים שרגילין ללאת מחוץ לזמתן וכ"ש שער נכרית, אפי' דרכה לכסות
ג: יש לזוהר משמיעת קול זמר אשה בשעת קריאת שמע. הגה: ואפי' זאשתו, אבל קול הרגיל צו אינו ערוה

שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן עה

The Shulchan Aruch rules the halachot of tefach, hair and voice and stresses that this applies even with one's wife

Note that Kol Isha and Hair Covering are separate topics which each require their own shiur

B] MEN LOOKING AT WOMEN

8. וְהָיָה לְכֶם לְצִיצַת וְרֵאיוֹתֵיכֶם אֶתְּוֹ וְזִכְרֵיכֶם אֶת כָּל מַצּוֹת ה' וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם

במדבר טו:לט

The Torah warns us not to 'stray after our eyes'

9. המסתכל בעריות מעלה על דעתו שאין בכך כלום שהוא אומר וכי בעלתי או קרבתי אצלה, והוא אינו יודע שראיית העינים עון גדול שהיא גורמת לגופן של עריות שנאמר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

רמב"ם הלכות תשובה פרק ד הלכה ג

Included in this is an obligation for men not to stare at women

10. אמר רבי יצחק: טפח באשה ערוה. למאי? אילימא לאסתכולי בה - והא אמר רב ששת: .... כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאילו מסתכל במקום התורף;

ברכות כד.

Even staring at a woman's finger in an inappropriate way is equivalent to looking at her in a most intimate way

11. והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אשה ונתכוון להנות כמי שנסתכל במקום התורף ואפילו לשמוע קול הערוה או לראות שיערה אסור

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק כא הלכה ב

The Rambam clarifies that this is only with intent to get 'hana'ah'. This would clearly include sexual intent and perhaps also to admire and enjoy her beauty

12. וכ"ז לא איירי אלא לענין איסור ק"ש דהאיסור הוא להרצה פוסקים לקרות נגד המגולה אפילו בלא מכוין לאיסתכולי אבל לענין איסור הסתכלות לכו"ע המסתכל זאשה אפילו באצבע קטנה כיון שנסתכל בה להנות עובר בלאו ולא תמורו אחרי עיניכם ואמרו שאפילו יש בידו תורה ומע"ט לא ינקה מדינה של גיהנם. וראיה בעלמא לפי תומו בלא נהנה שרי אס לא מזד המוסר ובספר מנחת שמואל הוכיח דאדם חשוך יש לו ליזכר בכל גווני. וכתב הפמ"ג דמקומות שדרכן להיות מכוסה כגון זרועותיה וכו"ג שאר מקומות כגוף אף ראייה בעלמא אסור וכתבו הפוסקים דבתולות דידן בכלל נידות הם משיגיעו לזמן ווסת ובכלל עריות הם

משנה ברורה סימן עה ס'ק ז

The Mishna Berura categorizes men's looking as follows:-

(a) Staring with sexual intent - 'histaklut' - at any part of a woman (covered or not) is a Torah prohibition

(b) Looking (ie directly but without a sexual intent) - 'reiyah' - at parts of a woman that are normal covered (outdoors) is a Rabbinic prohibition

(c) Looking directly at parts of a woman which are normally uncovered is permitted

(d) An 'adam chashuv' should not look directly at any part of a women, although this is a chumrah and should be applied appropriately

Note: all of this relates to a woman who is an **ervah** to him (which will include all young women today who are niddot). The halachot between wife and husband are different, even when she is a niddah.

13. צריך אדם להתרחק מהנשים מאד מאד. ואסור לקרוץ בידי או ברגליו ולרמוז בעיניו לאחד מהעריות. ואסור לשחוק עמה, להקל ראשו כנגדה או להביט ביופיה. ואפילו להריח בבשמים שעליה אסור. ואסור להסתכל בנשים שעומדות על הכביסה. ואסור להסתכל בבגדי צבעונים של אשה שהוא מכירה, אפי' אינם עליה, שמא יבא להרהר בה. פגע אשה בשוק, אסור להלך אחריה, אלא רץ ומסלקה לצדדין או לאחוריו. ולא יעבור בפתח אשה זונה, אפילו ברחוק ארבע אמות. והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אשה ונתכוין ליהנות ממנה, כאלו נסתכל בבית התורף (פי' ערוה) שלה. ואסור לשמוע קול ערוה או לראות שעה. והמתכוין לאחד מאלו הדברים, מכין אותו מכת מרדות. ואלו הדברים אסורים גם בחייבי לאוין

שולחן ערוך אבן העזר הלכות אישות סימן כא סעיף א

A Jewish man may not look at women as sexual objects and must go to great lengths to avoid compromising sexual situations

C] LIFNEI IVER - CAUSING OTHERS TO SIN

14. לֹא־תִקְלַל תֹּרֵשׁ וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשֵׁל וְיִרְאֶת מִאֲלֵהֶיךָ אֲנִי ה'

ויקרא יט"ז

There is a Torah prohibition of 'livnei iver' - not to put a stumbling block before the blind

15. והתניא אמר רבי נתן מנין שלא יושיט אדם כוס של יין לנזיר ואבר מן החי לבני נח"ל ולפני עור לא תתן מכשול

עבודה זרה ו.

Chazal understood this to include any action which causes another person to sin

As such women who are dressed provocatively may find themselves in breach of the issue of lifnei iver, depending on the situation. This is an important Torah mitzvah but is NOT the fundamental mitzvah of tzniut (see shiur 1 and 2)

D] AHAVAT RE'IM

16. לֹא־תִקְוֶם וְלֹא־תִטַּר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבַּת לְרַעַךְ כְּמוֹךָ אֲנִי ה'

ויקרא יט"ח

17. ותרחמי לחברך דמן אנת סני לך לא תעביד ליה אנה'

תרגום יונתן בן עוזיאל שם

18. ואהבת לרעך כמוך - אמר רבי עקיבא זה כלל גדול צתורה

רשי"ש

Sensitivity to others is central to Judaism and requires a person to be in the mind-set of the other person. As such men must ensure that great sensitivity is adopted when relating to women who may not be dressed appropriately. Similarly, women must ensure that, apart from the central halachot of tzniut, great sensitivity is adopted when choosing how to dress in front of men who may be offended by certain types of clothing